Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2023-0000577151

Datum
14 september 2023

[redacted]

Samengewerkt met
FEZ

Bijlage(n)
1

Aan M BZK
Van D BFR

nota

Overhedenoverleg en controversieel verklaring

Aanleiding

Het overhedenoverleg van 6 september jl. en de lijst van controversiële onderwerpen zoals vastgesteld door de Tweede Kamer op 12 september 2023. Verder heeft de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken u in haar brief van 15 september jl. met kenmerk 36200-B-18/2023D37157 gevraagd een brief naar de Kamer te sturen over de consequenties van het controversieel verklaren van de nieuwe financieringssystematiek voor decentrale overheden vanaf 2026. Aangezien we beide reacties op uw verzoek wilden combineren en synchroon wilde zijn met de reactie op de kamervragen in het kader van de Algemene Financiële Beschouwingen (AFB) stuurt u nu deze brief. Het streven is deze brief evenals de antwoorden op de vragen van de AFB nog voor de AFB naar de TK te sturen.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd om de brieven, welke mede namens de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst zijn, aan de Tweede Kamer te ondertekenen en deze brief tevens ter kennisname aan de EK te sturen.
- De brieven zijn ambtelijk afgestemd met Financiën en worden parallel aan de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst als medefondsbeheerder voorgelegd.
- Mocht u nog vragen hebben naar aanleiding van deze nota dan kunnen die komende maandag 2 oktober eventueel in de Staf Bestuur besproken worden.

Kern

- In de brief aan de TK, zie bijlage 1, informeert u de TK over de uitkomsten van het overhedenoverleg van 6 september jl. Tevens geeft u antwoord op de vraag van de vaste commissie voor BZK over de consequenties van het controversieel verklaren van de nieuwe financieringssystematiek voor decentrale overheden vanaf 2026.
- De vastgestelde lijst van controversiële onderwerpen, zie bijlage 2, bevat ten aanzien van de medeoverheden niet zo zeer onderwerpen als wel documenten die controversieel zijn verklaard. Hieronder vindt u per document een korte toelichting onzerzijds.

Toelichting

- De door het Rijk samen met de koepels vastgestelde woordvoeringslijn over het Overhedenoverleg van 6 september jl. is in de brief opgenomen.
- De lijst van controversiële onderwerpen bevat ten aanzien van de financiën medeoverheden de volgende documenten:
  - De circulaires van mei 2022 tot en met mei 2023 (documenten 1, 7, 8 en 10). Deze documenten worden ter informatie aan de EK en TK gestuurd. De circulaires geven de financiële impact weer op gemeentelijk en provinciaal niveau van kabinetsbeleid dat reeds door de TK is vastgesteld en zijn dan ook in eerste instantie ter informatie bedoeld voor gemeenten en provincies.
  - Het Onderhoudsrapport Specifieke Uitkeringen 2021 en 2022 (documenten 2 en 12). Deze documenten worden op verzoek van de TK jaarlijks aan de TK gestuurd en bevatten een overzicht van alle specifieke uitkeringen die reeds in de budgettaire stukken van het Rijk zijn opgenomen en reeds zijn goedgekeurd door de TK.
  - De brief aangaande de Invulling motie van de leden Inge van Dijk en Van der Graaf over een onderzoek naar de wenselijkheid van een nood- of solidariteitsfonds voor financiering van decentrale overheden (document 3).
  - Een brief over de reactie op het verzoek van de vaste Kamercommissie over de stand van zaken van de nieuwe financieringssystematiek (document 4) en de antwoorden op vragen commissie inzake vervolg Contourennota en Integraal Overzicht Financiën Gemeenten (document 6). Ten aanzien van de nieuwe financieringssystematiek is in de VJN 2023, welke reeds door de TK is goedgekeurd, opgenomen dat bovenop de afspraken van het Coalitieakkoord vanaf 2026 structureel 1,1 miljard voor gemeenten en provincies beschikbaar komt (de 1,1 miljard voor 2026 was al bij MJN 2023 beschikbaar gesteld) en dit bedrag vanaf 2027 geïndexeerd wordt op basis van het Bruto Binnenlands Product (BBP).
    Voor uw informatie: De indexatie op basis van de ontwikkeling van het BBP is met de VNG en het IPO besproken voorafgaand aan de VJN 2023. Ook bij de verdere uitwerking zoals deze gepresenteerd is in de MJN 2024 zijn de VNG en het IPO nauw betrokken geweest.
  - De antwoorden op de vragen over de reactie op motie Peters en Bruins en moties Krol over vermogensnorm bij kwijtschelding van lokale belastingen (document 5). In deze antwoorden is door uw voorganger onder andere aangegeven dat de afgelopen periode is gewerkt aan een ministeriële regeling waarin de mogelijkheid is gecreëerd om de vermogensnorm met maximaal € 2000 te verhogen voor echtgenoten. Deze nieuwe regeling is op 16 september 2022 in de Staatscourant gepubliceerd (Stcrt 2022, 23803). Er een Interdepartementaal Beleidsonderzoek Sociale Zekerheid loopt, welke uitkomsten het kabinet graag betrekt bij de beantwoording van de motie Peter en Bruins over het verhogen van de vermogensnorm tot bijstandsniveau. Het Beleidsonderzoek Sociale Zekerheid is inmiddels afgerond. U wordt hier binnenkort over geïnformeerd.
  - De onderzoeksagenda van het gemeentefonds (document 9) is NIET controversieel verklaard. Ambtelijk hebben we begrepen dat de motivering hiervoor is dat de TK graag ziet dat bij besluitvorming

over de toekomst van het gemeentefonds de TK graag zoveel mogelijk informatie op tafel heeft liggen. U informeert de TK over de stand van zaken van deze agenda in de bijlage van de begroting van het gemeentefonds 2024 getiteld Periodiek Onderhoudsrapport.

- De brief aangaande de resultaten overleg gemeenten over mogelijke tariefverlagingen Onroerendezaakbelasting. In deze brief heeft uw voorganger aangekondigd een extern onderzoek te laten doen om te bezien of en hoe de uitvoerings- en toepassingsvraagstukken van art. 220f lid 2 Gemeentewet het beste kunnen worden geadresseerd (document 11). Het eindrapport is gereed en zal binnenkort aan u worden voorgelegd.
- De brief aangaande de invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds per 1 januari 2023. Deze nieuwe verdeling is onderdeel van de begroting van het gemeentefonds 2023, welke reeds door de TK is goedgekeurd (document 13).

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief Overhedenoverleg en controversieel verklaring	
2	Lijst van controversiële onderwerpen	
3	verzoek reactie inzake consequenties controversieel verklaren	